

Največji slovenski dnevnik
v Združenih državah

Velja za vse leto - \$6.00
Za pol leta - \$3.00
Za New York celo leto - \$7.00
Za inozemstvo celo leto - \$7.00

GLAS NARODA

List slovenskih delavcev v Ameriki.

The largest Slovenian Daily in the United States.
Issued every day except Sundays and legal Holidays.
75,000 Readers.

TELEFON: CORTLANDT 2876.

Entered as Second Class Matter, September 21, 1903, at the Post Office at New York, N. Y., under the Act of Congress of March 3, 1879

TELEFON: CORTLANDT 2876.

NO. 82. - STEV. 82.

NEW YORK, MONDAY, APRIL 7, 1924 - PONDELJEK, 7. APRILA, 1924.

VOLUME XXXII. - LETNIK XXXII.

BODOČNOST McDONALDOVEGA REŽIMA

Stališče angleškega ministr. predsednika MacDonalda z ozirom na domače probleme, ne pa z ozirom na zunanjo politiko, bo odločilo njegovo bodočo usodo. — Konservativci pridobivajo počasi, a gotovo na moči. — MacDonald zasleduje zmerno konservativno politiko.

Poroča Arthur S. Draper.

London, Anglija, 6. aprila. — Če bo vlada MacDonalda padla v teku nadaljnjih par mesecev, bo odgovorno za to kako domače ali notranje vprašanje. Nemške reparacije, lausanska pogodba, angleško francoski odnosi in problemi Indije, ki predstavljajo skrajno važna in aktualna vprašanja, ne delajo nikakih skrbi delavskemu ministrstvu vendar pa je nekako pol dučata domačih problemov, ki so v sedanjem času delavski vladi jako nevarni.

Če analizira človek položaj, v katerem se nahaja ministrski predsednik MacDonald s svojim kabinetom po skoro treh mesecih vlade, mora posvetiti največ pozornosti položaju liberalne in konservativne stranke. Ko sta se Asquith in Lloyd George dogovorila, da bosta podpirala MacDonalda, sta domnevala, da bodo skrajni elementi v delavski stranki tako zelo potisnili ministrskega predsednika na levo, da bo postal politično nemogoč, a sta očitno procenjevala važnost takozvanih "rdečih" v delavski stranki.

MacDonald pa je pričel zasledovati zmerno konservativno politiko, kateri bi ne mogel nikdo resno nasprotovati. Posledica tega je bila, da je ugled liberalne stranke padel, in da bi ne bil v slučaju, če bi se jutri vršile narodne volitve, noben pristav Asquitha ali Lloyd Georgea v parlamentu gotov, da bo še nadalje obdržal svoj sedež.

Konservativci so napravili približno isto napako, in MacDonald jih je deloma prekanil s svojo spretnostjo in s tem, da se je znal izogniti nastavljenem pastem. Konservativci so indirektno pozivali skrajne elemente v delavski stranki, naj izvedejo pritisk na MacDonalda, a v svojih poskusih niso bili dosedaj še nikdar uspešni.

Obstaja možnost, ki bo rasla s potekom časa, da bo manjšina v delavski stranki preglasila javen upor. Ta manjšina pa bo premajlna, da bi mogla upropasti vlado, svedra vedno pod pogojem, da bodo liberalci še naprej podpirali MacDonalda. Ministrski predsednik in voditelj delavskega gibanja so napravili svoje načrte za dolgo vnaprej.

Njih mnenje je, da je sedanja zmerena politika delavske vlade koristna delavskemu gibanju, ker mu bo pridobila novih pristašev. Prihodnje volitve bodo pokazale, če je njih cenitev pravilna. Narodni plebiscit se bo vršil mogoče v jeseni, vendar pa je verjetno, da bo preložen na prihodnje leto.

Oswald Mosley, ki se je pretekli teden pridružil delavski stranki, je važen rekrut, ker prihaja iz odlične konservativne družine ter je zmožen govornik in debater. Vrednost njegova pristopa tiči v tem, da bo njegov vzgled uplival na stotine mladih ljudi v deželi, ki se sicer ne zanimajo posebno za socializem, a so vendar nezadovoljni z obema starima strankama.

NOVI RAZVOJI V ZADEVI MRS. BAUER

Drvarji so identificirali moškega in žensko, katera so videli v bližini pozorišča umora. Molčala sta dosedaj, ker sta se bala škandala.

Okrajni pravdnik Fich iz Richmonda je v soboto detektivom naročil, naj najdejo moža, o katerem je znano, da je pripeljal nekoročeno žensko s Staten Islanda v Hudsonov avtomobilu v gozd v bližini mesta, kjer je bila dne 25. marca umorjena Mrs. Bauer. To se je zgodilo malo pred časom ko je bil izvršen umor.

Dva drvarja, ki sta čula strele, ki so končali življenje mlade Mrs. Bauer, sta povedala okrajnemu pravdniku, da sta videla moža v Hudsonovi avtomobilu v gozd v bližini mesta, kjer je bila dne 25. marca umorjena Mrs. Bauer. To se je zgodilo malo pred časom ko je bil izvršen umor.

Kot znano je Mrs. Bauer krog četrte ure v torek, dne 25. marca zapustila svoj avtomobil, v katerem se je vozila s svojo materjo in dvema otrokoma, ter se odpeljala z nekim tujcem v Fordovem sedanu, da dobi vrv, s katero bi

potegnila svoj avtomobil iz jarka, v katerem je obličal.

Dvajset minut pozneje so našli mrtvo, zadeto od dveh krogel. Njeno truplo je ležalo ob cesti na Southern Avenue, nekako 1500 čevljev od mesta, kjer je njena mato še vedno čakala na njen povratek.

Ker se je možki, katerega iščejo sedaj, vozil v Hudsonovi kavi, se ne domneva, da je osumljen kot morilec, vendar pa ga hočejo najti oblasti, ker domnevajo, da je videl morilec in da je molčal iz strahu, da bo postala splošno znana njegova afera s poročeno žensko.

FARANI NEMŠKE FARE SO ZAŠTRAJKALI

Berlin, Nemčija, 6. aprila. — Farani Liebfrauen cerkve v Harzu so štrajkali, ker jim je princ von Stolberg vsilil nepriljubljeno pastora Rechenberga. Pastor je cerkev zaklenil. Vprašanje je, kdo se bo prvi udal: farani ali pastor?

POVRATEK GEN. PERSHINGA

General Pershing, znani voditelj ameriške ekspedicijske armade v svetovni vojni, se je vrnil iz Francije. V Franciji je nabiral material za knjigo, katero namerava napisati.

E. HUGHES JE BAJE IZDAL AMERIKO

Prejšnji ameriški poslanik v Nemčiji, Gerard, je rekel, da je ameriški državni tajnik žrtvoval petrolejskim koncesijam vso civilizacijo.

V soboto zvečer je govoril v newyorškem hotelu Astor James Gerard, bivši ameriški poslanik v Nemčiji.

V govoru je ostro napadel državne tajnika Hughesa. Rekel je, da je bila krščanska civilizacija pribita na križ v Lozanju in da je bila slavna ameriška zastava oblatena v interesih male skupine petrolejskih spekulantov. Ko se je leta 1922 sestala konferenca v Lozanju, je zavzel državni tajnik Hughes stališče, da ne more Amerika zaupati življenju in lastnine ameriških misijonarjev ter učiteljev kapricam korumpiranih in zatiralnih turskih sodišč in postav.

Ko pa je dobil od Turčije Chesterjevo koncesijo leta 1923 — je nadaljeval Gerard — se je državni tajnik Hughes hitro in neslavno umaknil s stališča, ki ga je zavzel eno leto poprej. Sprejel je turške postavbe na temelju kapitulacije. To ne pomenja ničesar drugega, kot da je izročil Turkom pravico, da smejo soditi ameriške državljane. Očitno je odšel iz Lozanja pripravljen nuditi kakršnekoli žrtve, da dobi to petrolejsko koncesijo. S tem je izdal krščansko Armenijo in svojo lastno deželo, da ugoditi par magnatom.

NENAVADEN VZROK RAZPUSTA PARLAMENTA

Vzrok razpusta japonske poslanske zbornice je bilo neko ljubavno razmerje farmerja. — Velikanski hrup v japonskem parlamentu.

Tokio, Japonsko, 5. aprila. — Uničena romanca nekega japonskega farmerja je bila indirektno odgovorna za razpust japonske poslanske zbornice dne 31. januarja tekočega leta. To je postalo znano vsled nekega priznanja, ki je prišlo v javnost par tednov po završenem dogodku.

Policijski pravi, da je neki tri in trideset let stari farmer, ki je bil ježen na ves svet, kar ga je odklonila njegova ljubica. Priznal je, da je skušal umoriti Tokio ekspresni vlak, ki je imel na krovu delegacijo protivladnih politikov. Posledica tega so bili veliki izgredi v poslanski zbornici, ki so dovedli do razpusta zbornice.

V noči 30. januarja se je trideset članov protivladne stranke vračalo v glavno mesto na tokijskem ekspresu. Vlak je skočil s tira, ker sta bili položeni v bližini železnice, postaji med Kobe in Tokio, na tračnice dve veliki skalni. Nikdo ni bil poškodovan, a politiki, ki so se nahajali na vlak, so razpobnili po svetu vest, da se je ogrozilo njih življenje, ker so nasprotovali politiki Kionra kabineta.

Naslednjega dne sta skušala ministrski predsednik in železniški minister v poslanski zbornici pojasniti dogodek. Oba govornika pa sta morala prenehati radi silnih krčkov, in tekmo brezupnih naporov, da zaključita svoja izvajanja je pridrla na oder, kjer sedi kabinet, pet ljudi, ki so nosili omleke poslancev. Pozvali so ministrice na boj s pestmi. Ob istem času so protivladni agitatorji na galeriji pričeli vlivati vodo na poslance in sledila je velikanska zmota.

BENITO MUSSOLINI BO ZMAGAL PRI VOLITVAH

Pri volitvah, ki se vrše danes v Italiji, bodo brez dvoma zmagali fašisti. — Milica bo pazila, da bo vsak volilec glasoval za sedanji režim.

Rim, Italija, 6. aprila. — Italija izgleda danes zopet tako kot je izgledala na dan, ko se je Mussolini prvič polastil vrhovne sile, kajti vsi fašisti so se zopet namaskerali v svoje črne srajce. Fašisti in tudi drugi bodo namreč "glasovali" za prvi resnični fašistovski "parlament". V ponedeljek pa bo znano, kar ve že vsakdo vnaprej, da bo izvoljen izključno fašistovski parlament. Nikdo ne dvomi, da bo Mussolini s vojnimi fašisti zmagal pri volitvah. Zato je več tehničnih vzrokov.

V prvi vrsti bo pazila fašistovska milica na to, da ne bo noben fašist zanemarjal svojih državljanjskih dolžnosti. Drugič pa določa nova volilna postava, da zmaga seznam kandidatov, ki kaže 25 odstotkov več glasov. Stranke, ki nasprotujejo fašistom, so tako razcepljene, da ne bodo mogle ustvariti koalirane opozicije. Katoliška stranka Don Sturza je nominirala 140 kandidatov, socialisti pa sto kandidatov.

Med prejšnjimi ministrskimi predsedniki, ki so igrali kako važno ulogo v zadnjih desetih letih, je ostal pri sedanjih volitvah polnoma v ozadju le Nitti. Orlando in Salandra sta nastopila na fašistovskem tiketu in Giacinto je izjavil, da bodo njegovi pristaši podpirali vladno politiko, s čemur se je povečalo število fašistovskih kandidatov.

Fašistovska lista obsega 216 fašistovskih poslancev, med katerimi je 43 prejšnjih častnikov in vojakov; 58 prejšnjih liberalcev in 10 prejšnjih članov klerikalne stranke. Volilci se precej zanimajo za volitve, čeprav je znano, da bodo izvedli fašisti s svojimi priganjaji tako velik pritisk na volilce drugega mišljenja, da se dogodka sploh ne more imenovati volitve. Izid volitev bo nov trijumf za Mussolinija, ki je danes bolj trdno v sedlu, kot je bil kdaj prej.

OBTOŽBA RADI UMORA V SLUČAJIH 17 SMRTI VSLED STRUPENEGA ŽGANJA

Toledo, Ohio, 3. aprila. — Število smrtnih slučajev, povzročenih od strupenega alkohola je danes naraslo na sedemnajst in policija skuša zaslediti vse izkurnarje, o katerih domneva, da so razpečevali to novo obliko smrtonosne pijače.

Tekom noči so umrli trije nadaljnji možiki. Policijski prosekutor Christensen je namignil danes, da bo skušal izposlovati dvigovanje obtožbe radi umora po drugem redu proti nekemu lekarnarju in dveh uslužbencema na temelju pričevanja nekega Harry Otisa, ki je pozneje umrl na zastrupljenju s strupenim alkoholom.

POTRES V SAN FRANCISCO

San Francisco, Cal., 4. aprila. — Večraj so občutili tukanj par potresnih sunkov, ki pa so bili izvanredno mili ter niso povzročili nobene škode.

Predsednik zbornice, ki ni mogel napraviti reda, je odgodil sejo. Par ur pozneje je dobil ministrski predsednik od regenta cesarski dekret, ki mu je dajal polnomoč, da razpusti poslansko zbornico. Oplošne volitve so določene na dan 10. maja.

ŠPANSKA VLADA NOČE KRONANIH GLAV

Španski diktator de Rivera navedla za vzrok demonstracijo, ki se je vršila v Budapešti za izgnanega liberalnega učenjaka.

Pariz, Francija, 5. aprila. — Romunski kralj in kraljica ne bosta obiskala Španske, kot je bilo namenjeno. Primo de Rivera, španski diktator, je bil obvestil kraljevsko dvojico, da bi ne bilo prilično obiskati Špansko v sedanjem času. Kot vzrok je navedel demonstracijo, ki se je vršila v Budimpešti proti izgonu liberalnega profesorja Unamuno iz Španske.

Tukajšnji diplomatični krogi pa domnevajo, da je ta izgovor precej šepav, prav kot je bila tudi izjava Mussolinija, naj romunski kraljevski dvojica ne obišče Italije radi denarja, katerega dolguje Romunska Italiji.

Mussolini je baje napotil Rivero naj stori sličen korak ter prepove obisk romunskega kralja in kraljice.

Akcija Italije in Španske je stavila Francijo v dokaj neprijeten položaj. Francoski senat je že odobril izdatke za zabavo romunskih veličanstev ob priliki obiska v Parizu. Vse priprave za ta obisk so že dovršene. Obisku nasprotujejo radikalni listi, ki pravijo, da bo postala Francija vsled tega nekaka zaščitnica Romunske proti ruski nevarnosti. Mussolini pa skuša uveljaviti politično soglasje med ruskimi boljševiki in laškimi fašisti.

ANGLEŽI SE BOJE NEMŠKE MONARHIJE

Angleži so mnenja, da bo poročilo izvedencev le malo pripomoglo k rešitvi evropske uganke. — Novi razvoji vsled volitev.

London, Anglija, 5. aprila. — Resno skrb povzroča v tukajšnih političnih krogih splošni evropski položaj. V kratkem se bodo vršile volitve v Franciji, Nemčiji in Italiji. Izid volitev v Italiji je znan vnaprej, a napeto pričakujejo izida volitev v Franciji in v Nemčiji.

Splošno so prepričani, da bodo zmagali v Nemčiji nazadnjaki. Nacionalistični val se dviga vedno višje vsled nasilne francoske politike. Nemci, tudi kmetje, so postali zadnji časi prepričani, da je neizprosni namen Poincareja končno uničiti Nemčijo.

Ameriški in angleški kapital sta vzpostavila Francijo in Poincarejevo politiko, ki bo najbrže zmagala tudi v prihodnjih volitvah. V tem pa tiči velika nevarnost za splošen evropski mir, kajti Nemci se ne bodo dali kar tako pribiti na križ ter se bodo prejalislej uprli francoskemu nasilju.

V takem slučaju pa bo imela glavno škodo poleg Francije tudi Anglija.

Poročilo zavezniskih izvedencev bo v kratkem objavljeno, a tukajšnji politični krogi ne pričakujejo, da bi pripomoglo k rešitvi naravnost nerazrečljive evropske uganke. Dosti tudi razpravljajo o vprašanju francoske zahteve za angleško vojaško varnost, a večina je proti ideji, da bi Anglija podpirala katerakoli militaristična stremjenja na evropskem kontinentu.

VOJAKI NAROCUJE SE NA "GLAS NARODA", NAJVEČJI SLOVENSKE DNEVNIK V ZDruženih državah.

NEMŠKA JEZA POMAGA POINCAREJU

Splošno prevladuje v Parizu prepričanje, da bo sovražno razpoloženje Berlina napram Franciji dovedlo do zopetne izvolitve Poincareja. — Domača opozicija ni brezupno razdeljena. — Moč ministrskega predsednika je v pomanjkanju enotnosti. — Nemci razumejo samo en jezik.

Poroča Wiibur Forrest.

Pariz, Francija, 6. aprila. — Ko so berlinske ljudske množice, ki so prisostvovala pogrebu Dreyer-ja, nemškega inženirja, ki je bil od francoskih oblasti obsojen na dosmrtno ječo, ker je skušal dinamitirati neki potniški vlak, kričale: "Proč s Francijo!", so dali nemški demonstrantje najmanj 100,000 glasov v bližajočih se francoskih narodnih volitvah, ki se bodo vršile dne 11. maja.

Ko je bil Ludendorff v Monakovem oproščen obdolžitve, da je skušal strmoglaviti sedanji vladni sistem v Nemčiji, je dobil Poincare nadaljne glasove v bližajočih se volitvah. Ko je poslal Stresemann svetovne poslanikov note, v kateri je odklonil sprejem predloga, naj se tajno preišče tajno vojno silo nemške države, je s tem podpiral nehote in nevede politiko Poincareja, koje glavna vsebina je neizprosna trdnost napram Nemčiji.

Nemški nacionalistični izbruhi proti izvidom Dawesove komisije, še predno se jih je objavilo, morajo pomenjati naravnost muziko za kampanjske voditelje, da se v Franciji nanovo odobri Poincarejevo politiko pri bodočih narodnih volitvah. To se je Nemčiji tako dobro posrečilo, da so postali celo brezbržni in nezaupni tukajšnji politični opazovalci mnenja, da bodo poslani pri prihodnjih volitvah v zbornico mogoče, ki bodo podpirali prijem Francije na Ruhr okraj, dokler ne bo Nemčija plačala.

Dva vzroka obsbžajata za domnevo, da bo Poincarejeva politika prestala narodne volitve maja meseca. Prvi vzrok je njegova zadnja resignacija ter njegov povratek s preosnovanim kabinetom. Drugi vzrok pa je, da ni v francoskem parlamentu nikake edinosti med strankami, ki nasprotujejo sedanji vladi ter politiki Poincareja.

Poslanci so razdeljeni v majhne skupine in moč ministrskega predsednika leži v tem pomanjkanju enotnosti med opozicijo.

Po majskih volitvah ne bo najbrž v zbornici zadosti protivladnih poslancev, da bi mogli strmoglaviti obstoječo politiko, ker so nemški nacionalisti sami s svojimi izbruhi in izjavami odgovornih ministrov takorekoč prisilili francoske volilce, da glasujejo za moža, ki je prepričan, da razumejo Nemci le en sam jezik, — namreč jezik sile, če je treba, ter odločnosti v vsakem slučaju.

Obstaja pa še tretji vzrok, zakaj bo zmagala Poincarejeva politika. Fiskalna postava, katero je spravil Poincare skozi poslansko zbornico in senat, je pričela roditi sadove. Življenski stroški so se zmanjšali in narodna valuta je bila ojačena.

Pred enim mesecem, ko je bil razpuščen nemški državni zbor in ko so nemške volitve spremljali najbolj nasilni izbruhi nacionalističnega duha in osvetečelnosti in predno je reorganiziral Poincare svoj kabinet, bi bilo težko napovedovati vnaprej uspeh obstoječe francoske politike pri bodočih narodnih volitvah. Sedaj pa je položaj povsem drugačen iz zgoraj navedenih vzrokov, in skoro gotovo je, da bodo francoski volilci odobrili sedanjo politiko ministrskega predsednika Poincareja.

DENARNA IZPLAČILA V JUGOSLAVIJI, ITALIJI IN ZASEDENEM OZEMLJU

se petom naše banke izvršujejo sameljivo, hitre in po nizkih cenah:

Danes so naše cene sledeče:	
JUGOSLAVIJA	
Maspolija na sadnje pošte in isplachu "Poštni črkvni zarod" in "Jadranska banka" v Ljubljani, Zagrebu, Beogradu, Kranju, Celju, Mariboru, Dubrovniku, Splitu, Sarajevu ali drugod, kjer je pad za hitro isplachu najugodnejše.	
1000 Din.	\$13.40
2000 Din.	\$26.60
5000 Din.	\$66.00

Pri nakazilih, ki znašajo manj kot 200 lir računimo posebej po 15 centov za poštino in druge stroške.

ITALIJA IN ZASEDENO OZEMLJE: Maspolija na sadnje pošte in isplachu "Jadranska banka" v Trstu, Opatiji in Zadru.

200 lir	\$10.10
300 lir	\$14.85
500 lir	\$24.25
1000 lir	\$47.50

Pri nakazilih, ki znašajo manj kot 200 lir računimo posebej po 15 centov za poštino in druge stroške.

Za polizlache, ki prisojajo znesek pet tisoč dinarjev ali po dva tisoč lir dovoljujemo po možnosti še posebni popust.

Vrednost dinarjem in liram sedaj ni stalna, menja se večkrat in nepričakovano; in tega razloga nam ni mogoče podati natančne cene vnaprej. Računamo po ceni onega dne, ko nam dosepe poslani denar v roke.

Glede izplačil v ameriških dolarjih glejte poseben oglas v tem listu.

Denar nam je poslati najbolje po Domestic Money Order ali pa New York Bank Draft.

FRANK SAKSER STATE BANK
40 Cortlandt Street, Tel.: Cortlandt 4222 New York, N. Y.
Glavno zastopništvo Jadranske Bank.

"GLAS NARODA"

SLOVENSKE DAVKI

Owned and Published by

Slovene Publishing Company

(A Corporation)

FRANK SAKSER, President

LOUIS BENEDIN, Treasurer

Place of Business and the Corporation and Address of Above Officers
22 Cortlandt Street, Borough of Manhattan, New York City, N. Y.

"GLAS NARODA"

(Voice of the People)

Issued Every Day Except Sundays and Holidays

Na leto leta velja list za Ameriko	Za New York za leto leta	67.5
in Canada	Za pol leta	33.75
Na pol leta	Za inozemstvo za leto leta	87.5
Na leto leta	Za pol leta	43.75

Subscription Yearly \$6.00

Advertisement on Agreement

"Glas Naroda" izhaja vsaki dan izvenredno nedelje in praznikov. Kupci brez podpisa in ohranitve, denar naj se blagovito prikaže. Pri spremembi kraja naročnikov, prosimo, da se nam tudi prejane blagovne naznani, da hitreje najdemo naslovnik.

"GLAS NARODA"

(Voice of the People)

22 Cortlandt Street, Borough of Manhattan, New York, N. Y.

Telephone: Cortlandt 2574

TRADES UNION LABEL

ROCKEFELERJEVA "REPUBLIKA"

V "delavski" republiki J. D. Rockefellerja je pričelo vreti.

Delavci v bayomskih petrolejskih čistilnicah so pred kratkim zahtevali desetodstotno povznanje plač.

Ubogi petrolejski magnati, na čelu jim Standard Oil Co. iz New Jersey, seveda niso mogli izpolniti zahtev delavcev. Raditega so se pričeli delavci pripravljati na stavko, prav kot so zaposleni v kakem navadnem podjetju, ki nima nobenega "parlamentarstva".

Kot znano, imajo petrolejske naprave svoj lastni "parlament".

Mladi John D. je ustvaril te "parlamente" v čistilnicah petroleja. Kot urovec za to je uporabil skebske naprave Colorado Fuel in Iron Co. Ta družba, ki je znana po vsem svetu radi masakrov opok in žena v Ludlow, Colo., je prva uvedla tak "delavski parlament" po veliki stavki, ki se je končala s porazom delavcev.

Kompanija v Colorado je tedaj izjavila, da bodo imeli delavci priliko, dati izraza svojim željam, ne da bi spadali v kako strokovno organizacijo.

Pristop v unijo je bil seveda strogo zabranjen.

Ta naprava se je tako dobro obnesla v interesu kapitalistov, da jo je mladi Rockefeller uvedel tudi v petrolejskih čistilnicah v New Jersey.

Čistilnice so torej dobile svoj "delavski parlament". Ni natančno ugotovljeno, s kako večino se je ta "delavski parlament" izrekel za povišanje plače. Gotovo pa je, da je predsednik Rockefellerjeve republike vetiral sklep zbornice in da ga je s tem enostavno razveljavil.

To se povsem zлага z demokratičnimi nameni in napravnimi kapitalistične "republike".

Nato se je pa pripetilo nekaj nezasišanege.

Kljub vetiranju so zahtevali delavci še naprej povišanje plač. W. C. Teagle, predsednik Standard Oil iz New Jersey, je izdal proklamacijo na delavce ter jih pozval, naj budo kompaniji lojalni s tem, da se odpovedo svojih zahtevam za povišanje plače.

Rekel je, da je kupčija v sedanjih časih tako strašno slaba, da je povišanje plač sploh nemogoče.

Delavci so mogoče čitali trgovska poročila Standard Oil, v katerih se toži o slabem zaslužku čistilnic, ter navajajo kot vzrok visoke cene surovega petroleja.

Kljub temu pa je bil skupni dobiček Standard Oil in sorodnih družb velikanski, a uprava teh kompanij izjavlja, da dobički niso bili posledica obrata, temveč posledica obilnih drugih virov kompanije.

Standard Oil kompanija si je namreč sama zaračunala visoke cene za surovi petrolej ter natvezila nato delavcem bajko, da ne more ugoditi njih zahtevi za zvišanje plače.

Delavcem najbrž ni znano, na kak način prikrivajo magnati svoje očitne dobičke, pač pa so trdno uverjeni, da zaslužijo povišanje plače za svoje težko, umazano in zdravju škodljivo delo.

Vsled tega so se državljani Rockefellerjeve "republike" in podaniki drugih čistilnic sestali, da razpravljajo, kako bi mogli s silo izvesti svoje zahteve.

Delavci Standard Oil so se pri tem precej neugodno izrazili o mladem Rockefellerju. Neki zastopnik delavcev je pozval svoje tovariše, naj prisilijo Johna D., da dejanski pokaže svojo bratovsko ljubezen, o kateri vedno govoriči.

Več sto delegatov petrolejskih čistilnic se je udeležilo zborovanja. Vsi so govorili v sličnem zmislu.

Zborovanje je bilo zaključeno s sklepom, da se skliče splošno zborovanje delavcev, ne le delavcev iz Rockefellerjeve "republike".

To je pravcata vstaja proti duhu industrialne demokracije ter razveseljivo znamenje za delavsko gibanje. Kaže namreč, da je razredni boj še vedno v veljavi in da ga ne more izpodrinuti laž o takozvani harmoniji med kapitalom in delom.

Angleško politično gentlemanstvo

Poslanec konservativne stranke in zastopnik dvora major Astor je imel smolo, da je iz nepredvidnosti glasoval, še predno je položil prisego, in s tem izgubil pravico na svoj mandat. Tajnik notranjih zadev Henderson je nato pojasnil krajevemu Labour Party v Dvoru, da je bil Astorov čin

samo formalna napaka in je proti temu, da bi delavska stranka proti njemu postavila svojega kandidata. Sliši se, da je tudi Asquith v podbnem smislu pisal liberalcem doverskega volilnega okrožja. Tako bo Astor znova izvoljen brez opozicije.

Iz Jugoslavije.

Procesi proti Čarugi.

Državno pravdnstvo v Osijeku je sklenilo, da se ekshumirajo trupel Čaruginih žrtve ne vrši, ker je sodna komisija izjavila, da sam ne more poiskati prostora, kjer so žrtve pokopane; državno pravdnstvo pa obenem ne prevzame tudi nobene odgovornosti za slučaj, da bi se Čarugi pri ekshumiranju posrečilo pobegniti. Obsežna obtožnica proti Čarugi je končana. Skupaj je stavljen pod obtožbo 10 oseb in zaslišanih bo 74 prič.

Zagrebska "Riječ" navaja zanimive podatke o tem, kako se je hotel Čaruga priložiti za mrtvega. Kakor je znano, je Čaruga sam ubil glasovitega razbojnika Ratkovića, ki je več zločinov izvršil na račun Čaruge. V žepu Ratkovića so orožniki našli pismo, naslovljeno na Čarugino ženo in s podpisom od Čaruge samega. Pismo je končal in podpisal tako-le: "Servus na vse veke. Jovo Čaruga, komita." Ratkovićevo truplo je bilo tako izkazano, da se dolgo časa ni vedelo, da li je Čarugino ali Ratkovićevo. Kasneje se je ugotovilo, da je bil to samo Čarugin trik.

Še nekaj iz Čaruginega delovanja.

Nekako v jeseni lanskega leta sem se mudil po opravkih v Zagrebu. Naletel sem na prijatelja iz školskih let, ki je sedaj nameščen kot pristav v lepoglavski moški kaznišnici. Zanimal sem se za posebnosti tega zavoda in njegovega prebivalstva. Prijatelj je rad pripovedoval o kaznjencih, s katerimi ni dosti obče, saj takorekó ne prestanjo živeti med njimi. Pri opisanju nekaterih tipov je omenil nekega Frana Mateja, ki je bil ud razbojniške tolpe zloglasnega Čaruge. V nekem razgovoru s pristavom je Matej izpovedal nekatere znamenitosti o svojem bivšem poglavarju Čarugi. Imel so toliko nakopičenega orožja in municije, da so bili zavarovani pred obleganjem, ki bi lahko trajalo več mesecev. Tudi hrane jim ni manjkalo in dobro so bili založeni z moko, ajnstjo, kavo, sladkorjem, rižem itd. Čaruga je namreč kljub svoji drazosti in pretkanosti vedno razdal z možnostjo, da jih preseneči kaka zadrega. Svoja skrivališča, kakor tudi shrambe za živeč in municijo, so imeli globoko pod zemeljsko površino in niti vsi člani razbojniške tolpe niso vedeli, kje da se ti prostori nahajajo. Vsak član, ki je pristopil na novo v to družbo, je moral prisesti zvestobno Čarugi in vnaprej se ga opozoriti, kaj ga čaka v slučaju nezvestobe. Kazni so izvrševali neusmiljeno in z vso točnostjo. Navadno so izvrševali smrtne kazni z ustreljenjem. Čaruga je bil poleg tega velik prijatelj nežnega spola. Ob neki priložnosti se je bil tolovaj Matej seznanil s lepo Maro, hčerko nekega siromašnega seljaka. Čaruga je to izbral, in ko je hotel napraviti Matej pri dekletu nočni obisk, ga je prestregel Čaruga in mu z revolverjem v roki zapovedal, da se odstrani. Sam pa je namesto Mateja zlezal skozi okno in presenečil lepo Maro. Kot ljubimec je bil Čaruga zelo ljubiv in radodaren in marsikatera hrička Slavonka se je lepo oblekla na njegov račun. Medtem pa je bil prom svojim stanovskim tovaršim surov in neizprosen. Za manjše prestopke jih je kar sam kaznoval na ta način, da jih je pretepal z gorjačo. Slavonka sela so ga skrivala nekoliko radi tega, ker je do bro plačeval usluge, še bolj pa iz strahu pred maščevalnim Jovom. Čaruga je sicer neizobražen zlovec, le njegov nastop je zelo osvojljiv. Zna lepo govoriti, delati nedolžen obraz, a pri tem ku je najdrzneje naklepe.

Nekako v jeseni lanskega leta sem se mudil po opravkih v Zagrebu. Naletel sem na prijatelja iz školskih let, ki je sedaj nameščen kot pristav v lepoglavski moški kaznišnici. Zanimal sem se za posebnosti tega zavoda in njegovega prebivalstva. Prijatelj je rad pripovedoval o kaznjencih, s katerimi ni dosti obče, saj takorekó ne prestanjo živeti med njimi. Pri opisanju nekaterih tipov je omenil nekega Frana Mateja, ki je bil ud razbojniške tolpe zloglasnega Čaruge. V nekem razgovoru s pristavom je Matej izpovedal nekatere znamenitosti o svojem bivšem poglavarju Čarugi. Imel so toliko nakopičenega orožja in municije, da so bili zavarovani pred obleganjem, ki bi lahko trajalo več mesecev. Tudi hrane jim ni manjkalo in dobro so bili založeni z moko, ajnstjo, kavo, sladkorjem, rižem itd. Čaruga je namreč kljub svoji drazosti in pretkanosti vedno razdal z možnostjo, da jih preseneči kaka zadrega. Svoja skrivališča, kakor tudi shrambe za živeč in municijo, so imeli globoko pod zemeljsko površino in niti vsi člani razbojniške tolpe niso vedeli, kje da se ti prostori nahajajo. Vsak član, ki je pristopil na novo v to družbo, je moral prisesti zvestobno Čarugi in vnaprej se ga opozoriti, kaj ga čaka v slučaju nezvestobe. Kazni so izvrševali neusmiljeno in z vso točnostjo. Navadno so izvrševali smrtne kazni z ustreljenjem. Čaruga je bil poleg tega velik prijatelj nežnega spola. Ob neki priložnosti se je bil tolovaj Matej seznanil s lepo Maro, hčerko nekega siromašnega seljaka. Čaruga je to izbral, in ko je hotel napraviti Matej pri dekletu nočni obisk, ga je prestregel Čaruga in mu z revolverjem v roki zapovedal, da se odstrani. Sam pa je namesto Mateja zlezal skozi okno in presenečil lepo Maro. Kot ljubimec je bil Čaruga zelo ljubiv in radodaren in marsikatera hrička Slavonka se je lepo oblekla na njegov račun. Medtem pa je bil prom svojim stanovskim tovaršim surov in neizprosen. Za manjše prestopke jih je kar sam kaznoval na ta način, da jih je pretepal z gorjačo. Slavonka sela so ga skrivala nekoliko radi tega, ker je do bro plačeval usluge, še bolj pa iz strahu pred maščevalnim Jovom. Čaruga je sicer neizobražen zlovec, le njegov nastop je zelo osvojljiv. Zna lepo govoriti, delati nedolžen obraz, a pri tem ku je najdrzneje naklepe.

Konzum rib v Splitu.

Tekom meseca januarja je bilo na splitski trg prinesenih 16.970 kilogramov rib. Splitski ribiči iz bližnje okolice so prinesli 4170 kg v vrednosti od 56.000 Din, a ribiči iz Brača, Šibenika, Trogira, Metkovića in Oniša so dobavili 12.800 kg rib v vrednosti 256.000 Din.

Novi izviri mineralne vode.

V Vrnjački Banji so našli nov izvor tople mineralne vode. Ministrstvo zdravja je poslalo na lice mesta komisijo, katere naj izvor pregleda in ugotovi, kako bi se mineralno vodo izrabilo za kopeli in kot zdravilno vodo.

V peči zmrznili.

Orožniška patrulja je našla te dni v okolici Beograda zmrznjenega epekarkega delavca Josipa Peremetića iz Vidma v Italiji. Prezimoval je v peči epekarne, ker ni imel stanovanja ter je vsled hudega uraza zmrznil.

Sunjliva sestra.

Te dni je prišla k predstojuški mestne uprave v Beogradu mlada žena in se pritožila radi mnogozženstva svojega moža. Pripovedovala je, da je s svojim možem, trgovcem, živela v najlepši harmoniji in zadovoljstvu. Nekega dne pa ji je mož sporočil, da ga v par dnevih poseti sestra iz Španije. Žena je vse lepo pripravila za sprejem sorodnice in vse bi bilo v najlepšem redu, ako žena ne bi nekoč opazila svojega moža v intimnem objemu s "sestro". Pričela se je zanimati za stvar in je doznala, da je ta "sestra" le prijateljica njenega moža, ki je po prejšnjem živela v Splitu v Dalmaciji, a nikdar ni bila v Španiji. Sestra iz Španije je bila od policije takoj izgnana iz Beograda, a nesrečni ženi se je svetovalo, da naj pri duhovnem sodšču vloži tožbo za ločitev zakona. Mladi trgovec je brez ženiranja izjavil na policiji, da je v resnici živel pod enim krovom z dvema ženama.

Kaznojnika sta se javila.

V Nišcu sta se rrostovoljno javila oblastni razbojnika Radovića in Ivan Nikšić, na katerih glavo je bila od vlade razpisana nagrada 100.000 dinarjev.

Smrt pod ruševinami.

V Resnu pri Nišu se je ponoči zrušila kočja Sahije Mehmeda. Pod ruševinami so obležali Sali Mehmed, njegova žena, njegova 2 sinova in žena Smaila Mehmeda.

Z bombo se je raztrgal.

Na postaji Roždan pri Nišu je orožnik Vukoman Vuković smrtno ranil Rusa Vasilja Mihajlovića, komandanta orožniške postaje.

Roždan. Ustrelil je večkrat s puško nanj. Nato je poskušal pobegniti in vidič, da mu beg ne bo uspel, je petegnul izza pasu francosko bombo ter je rešil ob tla. Ba je popolnoma raztrgan.

Samomor mlade devojke.

V Zagrebu se je dne 16. marea s strahotom zastupila devojka Milka Sekulić, hčerka pokojnega lastnika hotela pri "Slovenu". Prepeljana je bila v zakladno bolnico, toda vsaka pomoč je bila prepozna in devojka je čez pol ure v strašnih mukah umrla.

Na doamrtino ječo obsojen.

Pred sodiščem v Velikem Bečkerku je bil obsojen na doamrtino ječo bivši notar v Melneih Bibin Branko, ki je izmaščevanja umoril svojo ljubico Melano Popov.

Pobegli državni pravdnik.

Iz Bele Crkve v Banatu je pobegnil tamošnji državni pravdnik dr. F. Masalić, ki je bil obdolžen, da je izvršil več poverb. Sumijo da je pobegnil na Rumunsko.

Nevarnost poplave v Vojvodini.

Radi kópnegega snega je Donava zelo narasla in je v zadnjem času dossegla 1 meter višine nad normalo. Ogrožena so nekatera predmestja pri Novem Sadu.

Železniške nesreče.

Dne 15. marea je na pragi Niš-Knjaževac med postajama Matije-vače-Malča trebil potniški vlak z nekom tovornim vlakom skupaj. Karambol je bil strahovit in je en stroj popolnoma uničen ter del vagonov razbit. Strojevodja in sprejedač tovornega vlaka stal bila mrtva. Težko ranjeni pa so bili trije sprejedači in štirje delavci, ki so se nahajali na tovrnem vlaku. Promet na tej progi je bil dalje časa popolnoma prekinjen.

Na beogradske postaji sta na glavni kraknici Niš-Zagreb dne 14. marea skočili s tira dve veliki lokomotivi, ki sta vozili zagrebski potniški vlak. K sreči se lokomotivi nista prevrnila. Proga je bila v razdalji 40 metrov razdejana. Na pragi med Slatino in Slado-jevcem je vlak povozil šest prašičev, pastir pa je bil težko poškodovan in je kasneje v bolnišnici v Virovitici podlegel poškodbam.

Konzum rib v Splitu.

Tekom meseca januarja je bilo na splitski trg prinesenih 16.970 kilogramov rib. Splitski ribiči iz bližnje okolice so prinesli 4170 kg v vrednosti od 56.000 Din, a ribiči iz Brača, Šibenika, Trogira, Metkovića in Oniša so dobavili 12.800 kg rib v vrednosti 256.000 Din.

Novi izviri mineralne vode.

V Vrnjački Banji so našli nov izvor tople mineralne vode. Ministrstvo zdravja je poslalo na lice mesta komisijo, katere naj izvor pregleda in ugotovi, kako bi se mineralno vodo izrabilo za kopeli in kot zdravilno vodo.

V peči zmrznili.

Orožniška patrulja je našla te dni v okolici Beograda zmrznjenega epekarkega delavca Josipa Peremetića iz Vidma v Italiji. Prezimoval je v peči epekarne, ker ni imel stanovanja ter je vsled hudega uraza zmrznil.

Sunjliva sestra.

Te dni je prišla k predstojuški mestne uprave v Beogradu mlada žena in se pritožila radi mnogozženstva svojega moža. Pripovedovala je, da je s svojim možem, trgovcem, živela v najlepši harmoniji in zadovoljstvu. Nekega dne pa ji je mož sporočil, da ga v par dnevih poseti sestra iz Španije. Žena je vse lepo pripravila za sprejem sorodnice in vse bi bilo v najlepšem redu, ako žena ne bi nekoč opazila svojega moža v intimnem objemu s "sestro". Pričela se je zanimati za stvar in je doznala, da je ta "sestra" le prijateljica njenega moža, ki je po prejšnjem živela v Splitu v Dalmaciji, a nikdar ni bila v Španiji. Sestra iz Španije je bila od policije takoj izgnana iz Beograda, a nesrečni ženi se je svetovalo, da naj pri duhovnem sodšču vloži tožbo za ločitev zakona. Mladi trgovec je brez ženiranja izjavil na policiji, da je v resnici živel pod enim krovom z dvema ženama.

Kaznojnika sta se javila.

V Nišcu sta se rrostovoljno javila oblastni razbojnika Radovića in Ivan Nikšić, na katerih glavo je bila od vlade razpisana nagrada 100.000 dinarjev.

Smrt pod ruševinami.

V Resnu pri Nišu se je ponoči zrušila kočja Sahije Mehmeda. Pod ruševinami so obležali Sali Mehmed, njegova žena, njegova 2 sinova in žena Smaila Mehmeda.

Z bombo se je raztrgal.

Na postaji Roždan pri Nišu je orožnik Vukoman Vuković smrtno ranil Rusa Vasilja Mihajlovića, komandanta orožniške postaje.

Peter Zgaga

Predsednik Coolidge je po dolgotrajnem cineanju spodil iz svojega kabineta generalnega državnega pravdnika Daughertyja.

Daugherty je bil nekoliko zaškrpal z zobmi, vzal klobuk ter je šel.

Vsi so mislili, da bo začel kot jezna krastača brizgati gnojnico iz sebe. Pa se je mož vseeno potolžil ter pred par ducvi izjavil, da bo ostal Coolidge-u zvesti do zadnjega dihljaja.

Tega si Coolidge ne sme šteti v prav poseben cast.

Ko je Coolidge to slišal, se je najbrže tako kisl nasmešnil, kot se je nasmešnil novi ameriški kardinal Mundelein, ko je sprejel od Koverte vdanostno čestitko.

"Denar govori, denar govori!"

To se sliši vsak dan, in fraza je brez dvoma resnična. Že vsaj v gotovih ozirih.

Kljub temu je pa nekaj izjem. Naprimer tedaj, ko povabi senatni preiskovalni odbor denar in denarnike za priče.

V takem slučaju molči denar kot za stavo.

Za dosego stoprocentnega amerikanstva so potrebni štirje kozarci žganja, katerih vsak ima po petindvajset procentov alkohola.

Umor Mrs. Bauer na Staten

Islandu še ni pojasnjen. Oh, če bi bilo v Ameriki vse drugo jasno, bi bili lahko vsi zadovoljni.

Španska vlada je izjavila, da

je boljše, če romunski kralj in kraljica ne obiščeta Španije.

Španija je znana kot najbolj nazadnjaška država na svetu.

Kljub temu pa ni tako nazadnjaška, kot je naprimer Srbija, kamor je kraljevska zlahta, vsikdar — podnevi in ponoči, v dežju, snegu in solnčnih dneh, — vdano in prisrčno dobrodošla.

V Ameriki gostuje slavni jugo-

slovanski violonist Zlatko Baloković. Največji newyorški, cleve-landski in čikaški listi so se o njem sila ugodno izrazili.

Tudi v New Yorku smo ga slišali. Priznati moramo, da je do bro zasviral.

S tem, da je poslala vlada Balokovića v Ameriko (recimo, da ga je), pa ni še završila svoje naloge.

Baloković je dobro zasviral.

Ali bi ne bilo dobro poslati koga sem, ki bi kaj dobrega in kaj pametnega povedal?

Naslednja novica je dobesedno

poslovenjena s prve strani velikega newyorškega dnevnika:

Pariz, Francija, 6. aprila.

Tukaj so iznašli novi ples, ki se imenuje "Huppa-Huppa". Ples je precej podoben "hip shimmy", ki je splošno uveljavljen po pariških plesiščih. Ženska, ki pleše ta ples, ne sme premikati niti ramen, niti nog.

Ples je brez dvoma velik kul-

turni pridobitek današnje moderne civilizacije.

V Ameriko so privedli mlado

gorilo, ki bo razstavljena v newyorškem cirkusu Barnum and Bailey.

Gorila bo zaprta v kletki. Mirno bo segela v koto, in mimo nje se bo premikala tisočglava rado-vedna množica.

Če bi gorila znala govoriti, bi brez dvoma avpašala:

— Kaj me pa zijajo te presne-te afne?

Jugoslavenska

Ustanovljena 1. 1898

Katoi. Jednota

Inkorporirana 1. 1904

GLAVNI URAD v ELY, MINN.

Glavni odborniki:

Predsednik: RUDOLF PERDAN, 912 E. 135 St., Cleveland, O.
Podpredsednik: LOUIS BALANT, Box 104 Pearl Ave., Lorain, O.
Tajnik: JOSEPH PISHLER, Ely, Minn.
Blagajnik: LOUIS CHAMPA, Box 961, Ely, Minn.
Blagajnik: nepričanih smrtin: JOHN MOVERN, 411 — 12th Ave. West, Duluth, Minn.

Vrhovni skrbnik:

Dr. JOE V. GRAHEK, 808 American State Bank Bldg., 609 Grand St. SE, Sixth Ave., Pittsburgh, Pa.

Nadzorni odbori:

ANTON KASNIK, Room 208 Bakewell Bldg., 808 Diamond and Grand Streets, Pittsburgh, Pa.
MOHOR MLADIC, 1234 W. 13 Street, Chicago, Ill.
FRANK KRAJEC, 4222 Washington Street, Denver, Colo.

Posredni odbor:

LEONARD SLABODNIK, Box 420, Ely, Minn.
GREGOR J. FORESTA, 310 Stevenson Bldg., Puyallup, Wash.
FRANK KOSICE, 6217 St. Clair Ave., Cleveland, O.

Zdravstveni odbori:

VALENTIN PIRC, 730 London Rd., N. E., Cleveland, O.
PAULINE ERMENC, 833 Park St., Milwaukee, Wis.
JOSEF STERLE, 494 E. Meas Avenue, Pueblo, Colo.
ANTON CELARC, 528 Market Street, Waukegan, Ill.

Jednotno uradno glasilo: "Glas Naroda".

Vse stvari tiskajo se uradno kakor tudi danarne politične naj se podjelo na glavnega tajnika. Vse priobče naj se pošlje na predsednika porotnega odbora. Prošnje za sprejem novih članov in bolnišnice sprejema naj se pošlje na vrhovno zdravstvo.

Jugoslavenska Katoliška Jednota se priporoča vsem Jugoslovonom na oblihi pristop. Kdor želi postati član te organizacije, naj se zgleda tajnika bližnjega društva J. S. K. J. Za ustanovitev novih društev se pa obrne na gl. tajnika. Novo društvo se lahko ustanovi s 2 člani ali članicami.

Jugoslavia irredenta.

Primorski Slovenci pri Musso-

liniju.

Dne 7. marea dopoldne je minis-trski predsednik Mussolini v pri-sotnosti državnega podtajnika

Acerba v rimski palači Chigi in sicer v salonu "della Vittoria" sprejel odposlanca primorskih Ju-goslovancev dr. Josipa Wilfana in dr. Engelberta Besednjaka, ki sta mu v imenu primorskega jugoslo-venkega izrazila iskreno zado-voľstvo na sklenitvi sporazuma</

Opejna snov, ki jo je postava prezrla.

Poroča Boyden Sparkes.

— Da, ta stvar ima v sebi 'kik' in vi vidite bujne slike ter se čuti-te srečnim ali žalostnim, soglasno z vašo naravo. Stvar je tudi postavno dovoljena. Indijanci so pretkani.

Tako je govoril petrolejski magnat v Pullman kari, ko se je bližal vlak meji Združenih držav. Zanimivo steklenico ognjevitog Habanera ruma je odprl črni natkar za zadnji hitri požirek pred bi prišel vlak preko mednarodnega mostu, ki spaja prebivalstva Matamorasa in Brownsville.

— Tako je, gospoda, — je nadaljeval petrolejski magnat. — Ta stvar je prav tako postavna kot mleko. Ni taka kot tale stvar tukaj, ki nas lahko spravi v ječo.

— Oprostite mi, — se je oglasil neki trgovski potnik, ki je prodajal čevlje. — Kako se imenuje pi-jača, o kateri govorite?

— To je ravno najbolj zanimivo, — je odvrnil petrolejski magnat. — To ni nikakoli pijača...

— Kaj pa je?

— Pejot. Pravijo, da spada v isto vrsto kot kokaín, a vi lahko privedete preko meje cel tovorni voz in vlada vam ne more napraviti ničesar. Nekateri pravijo, da je ta snov omamljiva...

Magnat je prenehal, da napravi požirek ter nato nadaljeval.

— Pravijo, da je stvar upijanj-ljiva in omamljiva, a predsednik sam bi vam ne mogel ničesar storiti. Prohibicija ni prepovedala pejoto.

V tem oziru je imel popolnoma prav. Pejot je narkotična snov, katere se ne omenja v Harrisonovi postavi glede narkotičnih sredstev. Omamljiva je, a uporabo te snovi ni prepovedana od osem-najstega amendmanta k zvezni po-stavi.

Pejot spada v družino kaktusov, je brez bodice ter so obliki sličen korenju ali repi. Glavni del te rastline so posušeni vršički cve-ter in Mehikanci jih imenujejo "meskalne gumbi". Ime te rastli-ne je starožitnost iz dobe Aztekov. Prejšnji prebivalci Mehike so ime-novali to rastlino pejotl, ker so imeli navado imenovati vse stvari po drugih stvareh, katerim so bile slične.

Dr. Robert Newburne, član In-dijanskega urada, je ugotovil, da sta v Laredo, Texas, dva trgovca s pejotom, ki zakladata s tem pro-izvodom večino Indijancev v Wy-omingu, Nebraski, Wisconsin, Io-wi in par drugih državah. Indi-janci na jugozapadu dobivajo svo-je zaloge tega blaga od trgovcev ob mehiki meji.

Glede tega omamljivega sred-stva je pričal dr. Walter Dixon, ki je porabil precej svojega ča-sa za preiskavo fiziološkega učin-kovanja pejota. Rekel je, da obstajata dva štadija reakcije po za-življanju pejota, uvodni štadij in štadij pijanosti.

— V uvodnem štadiju, — je re-kel, — opazimo razburjenje, veli-ko razigranost in zmanjšano moč za občut gibanja. Tekom tega šta-dija se lice napne in zrenice oči se razširijo. Obstaja tudi naglenje za zgovornost, ki traja nekoliko časa, dokler ne čuti pacient v glavi ne-ke praznine. Ta štadij pa ne tra-ja dolgo in sledi mu drugi, štadij pijanosti. V tem štadiju čuti člo-vek željo, da leži, čeprav ne zaspi pri tem niti za trenutek. Zrenice so na široko odprte ter le slabo reagirajo na neinkovanje luči. Če skuša tak človek hoditi, so njegov kretanje slične kretanju človeka v alkoholski pijanosti. Celo telo se trese in tresenje je, prav posebno pojavi, če skuša človek obrniti svo-je pozornost na predmet, katerega drži v roki. Refleksi so ojačeni, vključno kožni refleksi, a obču-tek bolečine je zmanjšan.

— Pejot upliva tudi na vid in človek, ki je v štadiju pijanosti ne spozna svojega prijatelja, čeprav mu je drugače dobro znan.

V štadiju pijanosti vsled pejo-ta je nemogoče čitati.

— Najbolj zanimivo pa so ču-tenost in prebujanje predvsem balcuna-cije vida. Pojavijo se počasi, stop-njema in v prietku jih je mogo-

če videti le z zaprtimi očmi. Slike postajajo vedno bolj določne, pe-strobarvne in fantastične.

Zvezna vlada, videč, da se ši-ri zavzivanje pejota med Indijan-ci, je prišla do prepričanja, da je treba nekaj storiti v tem oziru. Dosedaj se ji ni še posrečilo dru-gega kot ustaviti pošiljanje na meji, na temelju gotovih regula-cij poljedelskega departmanta. To se je zgodilo na temelju izjave, "da je pejot nevaren zdravju pre-bivalcev Združenih držav". S tem pa ni še bilo popolnoma ustavlje-no importiranje pejota v Združe-ne države.

Indijanci so odgovorili na priza-devanje vlade Združenih držav s tem, da so ustanovili Pejotno cer-kev v Oklahomi ter najeli odvot-nike, ki so jim povedali, kako la-hko branijo svoje pravice.

Emancipacija turške žene je navidezna.

Poroča L. Bryant.

Če se izpremeni dežela iz skoro fevdalne države absolutne monar-hije, vladane od sultana, v republi-ko, kot je storila Turčija, bo člo-vek naivno pričakoval, da se bo korenito izpremenila vsaka napra-va in postava v deželi.

Na ta način prihajajo tako po-gosto v svet poročila o velikih reformah, o vplikih izpremembah v smeri proti modernizmu. Vse ta-ke govorice pa so fabricirane za zapadni svet, ne pa za domačo po-rabo.

Človek se lahko moti celo če se nahaja na licu mesta. Poročevalec zbira svoje utise v glavnem na površini, iz uradnih intervjuov ter iz poročil turškega časopisa. Treba je dolgo časa bivati v de-želi ter se poglobiti v stvar, da se zasledi resnico.

Najboljša primera za to je e-mancipacija turških žensk. Človek vidi v Carigradu dosti nezakrin-kanih žensk, še vedno oblečenih po starem kroju, a brez pajčolanov. Te ženske obiskujejo ameriške šo-le ter prisostvujejo sprejemom v poslaništvu, a če uvede človek na-tančnejšo preiskavo, najde, da je takih žensk le par sto.

Dejstvo je, da so te edine "emancipirane" ženske Turčije, žene uradnikov, v provincah so prav tako zaostale kot so bile pred petsto leti.

Celo mala peščica intelektual-nih žensk v Carigradu živi v takih omejitvah, da bi vzporedila naj-bolj konservativna sufragetka v Ameriki stradalno stavko, če bi se jo izpostavilo takim omejitvam. Te ženske se ne smejo poročiti z Evropejci, nemohe medanci. Če se poroče, jih zapro ali pa požejejo iz dežele in nikdar več ne vidijo prijateljev in družine.

Kemalist izjavljajo, da pomenja to napredek, kajti v prejšnjih ča-sih so take ženske usmrtili. O tej reformi pa niso razmišljali naci-onalisti niti en trenutek. Bila je plod stoletnega boja. Turški mož-je pa so še vedno lahko ločijo od svojih žena s tem, da jih enostav-no informirajo, da so ločene. Še vedno lahko uganjajo mnogožen-stvo, čeprav jim v sedanjih časih blagajna tega ne dovoljuje ter se lahko poroče z "neverkami" kot v starih časih.

Izobražene turške ženske so skrajno mične. V vsakem oziru so razboritejše kot pa njih moške. Sovražijo omejitve in krivice, a si ne morejo pomagati "politična mnenja" so nevarna v republiki in biti poročena je edini posej ženske. Ekonomska neodvisnost je narav-nost nezasišana.

Zagoneten umor pri Osijeku.

Dne 15. marca 89 na cesti v Če-pinskih Martineh pri Osijeku na-šli truplo neke neznane ženske, ki je bila očitno umorjena. Držav-no pravništvo v Osijeku je od-redilo strogo preiskavo.

Posledica mirovnih po-godb?

Določbe mirovnih pogodb so zme-dle vso Evropo. — Zanimiva črtica znanega nemškega hu-morista Rode Rode. — Za vsa-ko stvar treba uradnega dovo-ljenja.

"Lahko rečemo — pravi Rode Rode — da je postala moja teta prva žrtev bedastih mirovnih sklepov. Teta Frici je bila sopro-ga Geierja — stric je že mrtev.

Ima pa tri hčerke, vse poroče-ne: najstarejša z nekim general-stabnim majorjem na Dunaju, majar je nekaj časa proizvajal podveze "Gummol", in je sedaj raztegnil svojo obrt na hruške — naravne in električne žarnice.

Druga hči ima za moža nekega notarja, to je: mož je bil notar v Kološu; Kološ pa je pripadel Romunski; mož tedaj živi v Bu-dimpešti in je uvažal govedo, dok-ler ni prišlo do bojkota; govedo muka gladno onstran meje, in no-tar kuka preko, ne malo vzne-mirjen.

Tretja hčer Jera... o tej ni poročil. Sicer je postala Reka ita-lijanska; vendar pa je pristani-šče za petdeset let jugoslovansko. Če se nahaja Jera zapadno od de-markacijske črte, je končnove-ljavno Italijanka, v nasprotnem slučaju Jugoslovanka. Treba je potrpljenja, počakati na razmeji-tev. Izključeno ni da bo poseglo vmes Društvo narodov. Bomo že videli.

Pisem od hčerke teta ne dobiva. Teta Frici biva namreč v avstrijs-ki Štezi. Najboljše je, da se po-služimo te zastarele označbe, ker je gotovo napačna, medtem ko pri vsaki drugi, primerni označbi riskiraš, da te postavijo nove po-godbe jutri na laž. Teta Frici ima hišico pri Tešinu. Spočetka sta se hoteli Poljska in Čehoslovaška o-tetini pripadnosti mirno spora-zumeti, "da ne bi obstojala Alza-cija in Lorena med obema slovan-skima republikama". Nato se je govorilo o samodolčni narodov, — narodov vključivši mojo teto; dne 2. julija 1920 bi se morala vršiti tajna volitev. Vendar so bili Po-ljaki napram moji teti nezaupljivi. Dišalo je, da je samo 46,2 od-stotka poljskega mišljenja, 27,4 odstotkov češkega — večinoma pa nemškega. Zviti Paderewski je doseel, naj odloči poslaniška konferenca.

Odločila je. Da ne bi prizadela nobenega tekmovalca naroda, je razdelila vzhodno Šlezijo; meja gre takorekoč skozi teto, skozi njeno hišo namreč in vrt. Dokler se mudi teta v hiši, je na zgodo-vinskem poljskem ozemlju; že leta 1290 je vladal tu Miceyslav I. Piast. 1653 je pripadla dežela (s kuhinjo) kot razrešen fevd Habsburžanom. Toda tetkina sta-novanjska soba leži v onih 50 klaiftrih ob Olza reki, o katerih govori državna pogodba 1403 med češko krono in Piasti. Logič-no je, da je prisodil Veliki Svet stanovanjsko sobo gospodu prof. Masaryku v Pragi.

Stvar stoji sedaj sledeče:

Teta Frici potrebuje, da se lahko giblje v svojem stanovanju, inozemski potni list. To sicer ne bi bilo neugodno — potni list se (po opravi nekaterih formalnosti) kmalu dobi in stane kvečjemu štirideset kron. Toda vizum! Ka-dar gre teta Frici spat, mora po-kazati vizum. Dobimo ga enkrat v Bilslem — zjutraj (za Polj-sko) v Moravski Ostravi. Ne boš mi pripisal pretiranosti, naklo-njeni bralec, ako trdim: tetkino življenje je razdeljeno. Kako naj potuje uboga teta trikrat na dan v Bilsko, trikrat v Ostravo? Teta je postala polagoma stalen, torej nadležan pojav pri obeh uradih, in gospodje so sami uvideli, da tako ne more naprej. Dali so teti stalen vizum; teta daje odsedaj dnevno samo šest slik z overovlje-nim podpisom, v ostalem pa la-hko svobodno gre tja in sem.

Samo če gre na vrt v klozet, potrebuje posebno dovoljenje iz Varšave; to pa dobi razmeroma lahko.

Chesterfield

CIGARETE

Okus je odvisen od kakovosti tobaka.

Po našem postenem prečiščanju je tobak v Chesterfield cigaretah boljše kakovosti (in potemtakem tudi boljše okusa) kot v katerikoli drugi cigareti po tej ceni.

Leggett & Myers Tobacco Co.

Chesterfield CIGARETE

Zažrejte.

"Vsled tega oglasa sem začel kaditi najboljšo cigareto kdaj napravljeno!"

LIGGETT & MYERS TOBACCO CO.

Izpred ljubljanske porote,

Mladi tatovi.

Razprava dne 8. marca je bila precej živahna in zabavna ter ji ni manjkalo dovtipa. Na zatočni klopi je sedelo pet mladih, dobro oblečenih fantičev, ki so bili obto-ženi, da so pri zvonolivarni "Sa-massa" v Ljubljani pokradli in pro-dali nekaj kosov bron in cin-ka iz tovarne. Vodja mlade, zaen-krat neuspele družbe je bil 22let-ni Ivan Suban, pomožni livar v o-menjeni livarni. Plača (230 Din na teden) ni zadostovala njego-vim potrebam in tuhtal je, kako bi brez dela ali vsaj z malim trudem prišel do lepših dohodkov. Sled-nji je pogruntal načrt in ga raz-ložil svojim štirim tovarišem, ki so ga po skupni seji tudi izvršili. V temni noči dne 20. decembra 1923 so se skupaj podali k Sama-si, kjer pa so bila vrata že zakle-njena in zapahnjena. Zato je zle-zel Ivan Suban na streho in odtod po strešnem okenu v tovarno, kjer si je pomagaj v temi z elek-trično žepno svetilko. Od znotraj je odprl vrata in spustil tova-riše v livarno. Kmalu so našli plen v obliki štirih kosov cin-a in dveh kosov bron; nato so neopazni odšli po prejšnji poti ter zaprli vrata za seboj. Prihodnji dan so se sešli "Pri št. 6" in se domenili glede nadaljnjega postopanja in prodaje ukradenega blaga. Po sklepu sta Alojzij Suban in Stan-ko Hočevar prodala plen pod vrednostjo. Medtem so poizvedbe dogajale dejanski stan in so bili mladi, podjetni uzmoviki aretira-ni. Pri razpravi, kateri je priso-stvovalo mnogo občinstva, so ob-toženci priznali tatvino, zanimali pa, da bi bila vrata zaklenjena. Ivan Suban je tudi še priznal, da je bil že prej ukradel kos bron, ki ga je shranil doma — za to ugodnej-šo priliko.

Pokrotnikom je bilo po dokazo-vanju stavljenih sedem vprašanj glede krivde oziroma skrivde tat-vine in prodaje ukradenega blaga. Državni pravnik dr. Ogoreutz je vzpričo zadnje porotne razprave tega zasedanja poudarjal, da je treba take tatvine, posebno če jih izvršujejo tako mladi fantje, ki so iz zasednega ozemlja ter uživajo mislo gostoljubnost, z vso energijo zatreti. Uspeh dosedanjih porot-nih razprav je, da so se že dosedaj tatvine, ki so bile prej na dnev-nem redu, omejile na to edino le-

tesnjo. Podčrtaval je, da je da-nasnja tatvina presegla znesek 10 tis. 6 dinarjev oziroma 40 tisoč kron in je torej dolžnost porotni-kov, da potrdijo krivdence v na-vedenem znesku.

Zabavno je bilo slišati, kako so zagovorniki napadali drž. pravd-nika, ki se je branil z ostrimi be-sedami. Ta prepriček je izzval splošno veselje v prenapolnjeni dvorani in je celo porotnikom iz-vabil nasmešek. Drž. pravdnik je zavrčal napade in menil, da mu zagovorniki opomni gredo pri enem ušesu noter, pri drugem pa ven. (Dr. Vodusek: "Škoda!")

Porotniki so pet vprašanj potr-dili z dvacetinsko večino, dve pa soglasno. Sodišče je nato izreklo sodbo: Ivan Suban in Alojzij Su-ban sta obsojena vsak na 16-me-secev težke ječe z enim postom in trdim ležiščem na mesec, ostali ob-toženci Stanke Hočevar, Marij Keber in Alojzij Kozmina pa vsak na eno leto s postom in trdim le-žiščem na mesec. Vsi skupaj mo-rajjo seveda povrniti škodo v zne-sku 14 tisoč in 14 dinarjev in pa stroške kazenskega postopanja.

S tem je bilo pomladansko za-

sedanje ljubljanske porote zaklju-čeno.

Anglija ne odpokliče svojih čet iz Mezopotamije.

Na interpelacijo v spodnji zbornici je odgovoril minister za kolonije, da ne more reči, kdaj bo odpoklicana britanska vojska

iz Mezopotamije. Namen vlade je, da se zgodi to čim prej, ven-dar govore važni razlogi tačas proti odpoklicu.

ROLE za PIANO
SLOV. IN HRVATSKE
dobite edino pri:
NAVINEK-POTOKAR
331 Greeve St., Conemaugh, Pa.
PISATELJO CENIK.

SLOVENSKO-AMERIKANSKI KOLEDAR za leto 1924

V ZALOGI GA IMAMO ŠE SAMO PAR STO IZTISOV.

Kdor ga še nima, naj ga takoj naroči, da ne bo prepozno.

Cena 40 centov. Za Jugoslavijo je ista cena.

SLOVENIC PUBLISHING COMPANY

82 Cortlandt Street

New York

Velika noč —

velik praznik krščanskega sveta se približuje.

Star in lep običaj našega izseljenega naro-da je, da se o priliki tega praznika spominja svojih v stari domovini z manjšim ali večjim denarnim darom.

Mi se potrudimo, da pridejo denarne pošil-jatve, namenjene za Velikonočna darila, pravočasno v roke dotičnikov.

VELIKONOČNE DENARNE POŠILJATVE

bodo tedaj pri nas izvršene z znano brzino in točnostjo našega zavoda.

Frank Sakser State Bank
82 Cortlandt St., New York, N. Y.

GLAVNO ZASTOPSTVO JADE ANSKE BANKE

Kako se potuje v starikraj in nazaj v Ameriko.

K DOR je namenjen potovati v starikraj, je potrebno, da je natančno poučen o potnih listih, priligi in drugih stvareh.

Pojasnili, ki vam jih samorese-dati valed naše dolgoletne izkušnje, vam bodo gotovo v korist; tudi priporočamo vedno le prvotne parnike, ki imajo kabine tudi v III. razredu.

Tudi oni ki še niso ameriški državljan, morejo potovati v starikraj na obisk, toda potrebno je, da se povrnejo tekom šestih mesecev in so pripuščeni brez vnanje naprtilke v to deželo.

Kako dobiti svojce iz starega kraja.

Kdor želi dobiti sorodnika ali pa svojca iz starega kraja, naj nam píše za pojamla in navodila. Ju-goslovanska letna kvota znaša 6420 novih priseljencev.

Za potne stroške izplačuje po na-čelu naročila JADRANSKA BAN-KA tudi v dolarjih.

Frank Sakser State Bank

NESREČNA LJUBEZEN

R. N. — Za "Glas Naroda" poslovenil J. T.

(Nadaljevanje.)

Knez Sobolej se je bal bodočnosti, a zaupal je vanjo. Brezupna, tajna ljubezen ga je strahovito mučila, kljub temu se je pa moral čuditi temu nenavadnemu dekletu.

Kljub temu je pa vedel, da je naturni poklic ženske ljubezen, in da se bo prejalšiej zgodilo nekaj, pred čemur se je tresel.

Trepetal je pred njo kot kaznjencec, ki čaka le še smrtne obsode.

Globoko je zastokal.

Lena se je obrnila od okna ter stopila k njemu:

— Kaj ne, da ti je malo bolje, ti moj ubogi stric Danijel?

Pri tem ga je nežno pogladila po čelu.

— Seveda, tukaj je zaduhlo. Kdo bi ne bil bolan v takem ozračju? Kaj bi tičal med vlažnim zidovjem, če je pa narava tako krasna. Čakaj, o knu te bom prepeljala. Pristavila bom pručico in ti povedala, kar sem čitala danes v novinah.

— Saj se moraš vendar preobleči, draga moja. Ne vem koliko kočij je že zavozilo na dvorišče. Samo mladi čedni plesaleci so. Nikar jih ne mudi. Preobleči se in pojdi plesat z njimi.

Sedla je poleg njegovega stola ter ga začudeno pogledala.

Solnce je vrglo tresoč se žarek na njeno vitko postavo ter zalilo njen nežen obrazek z rožnato barvo.

— Ne boj se stric Danijel. Jaz bom pri tebi. Niti na misel mi ne pride da bi se zabavala s tujimi ljudmi ti bi bil pa bolan tu zgoraj.

Roka, k se je dotaknila njene glave, je trepetala. Sobolejev glas je bil glas preplahene.

— Za ves svet ne smeš ostati tukaj. Saj ti rečem, da mi je bolje, da mi je precej odleglo. Zdrav sem, čisto zdrav. Najprej bom večerjal, potem bom pa gledal ples. Da, ples bom gledal — je nadaljeval — in najbrže bom opazil, kako je ledeno Lenino srce mahoma zaiskrilo v objemu kakega lepega poročnika.

Po teh besedah se je žalostno nasmehnil, pa tudi Lena se je zasmejala.

— Ubogi moj stric! Že najmanj deset let mi govoriš o tem. Jaz sem pa tako značajna, oziroma ... ne vem, kaj bi rekla — tako predzrna, da ti vedno prekrizam račune. Kaj si mi res tako malo hvaležen, da po vsej sili hočeš, da bi se v koga zatebala? Kaj mi res hočeš po vsej sili izbrati ženina, za katerim bi morala plačevati dolgeve?

Knez Sobolej je nekaj časa lovil sapo, nato je pa sklonil glavo in povesil pogled.

— O ne, Lena, motiš se. Rad bi videl, da bi bilo vedno tako kot je sedaj. Silno me pa vznemirja misel, da bi se moral kdaj ločiti od Jolante ali od tebe.

Ono mu je ljubko gladila roko.

— Ne boj se stric Danijel. Jaz bom vedno pri tebi. Kdo ti bo čital časopise kdo ti bo dajal zdravila in kdo te bo zmerjal, če ne boš hotel ubogati? Če hoče sestra Jolanta od hiše naj gre. Bog z njo. Potem bo vsaj mir v hiši. Oče, ti in jaz se bomo pa kot krti zarili v to zidovje ter se smejali vsem, ki se klatijo po svetu, iščejo srečo in je ne dobe.

Danijelu se je zjasnil obraz.

— Oh, to je krasna misel — je pomislil sam pri sebi.

Malo pozneje je pa povzel: — Vse je lepo, kar praviš, toda vse, kar govoriš, je podobno pravljicam, ki sem ti jih pravil nekoč. Pravilica je pa le pravilica. Bila je in ostane.

Pred vratmi se je pojavil vesel smeh in hitri koraki.

Nato je nekaj potrkalo. Prišel pa ni čakal odgovora — vrata so se sunkoma odprla.

Kot veter sta planili Jolanta in Urška, obe v plesni obleki in polni cvetja.

Na prvi pogled je bilo opaziti, da vleče razposajena Urška Jolanto za seboj. Opaziti je bilo pa tudi, da se ji ni preveč ustavljala in protivila.

— Dober dan, knez Sobolej! Seveda, če gora ne pride k meni, moram iti jaz k gori — je rekel Mohamed. Kod se potičete, da vas ni nikoder?

Urška ga je prijazno potrepala po rami. Vstanite vendar in frak oblecite. In vi ne veste, kako zabavno je spodaj.

— Ali imata že vsaka svojega? — je smeje vprašal Sobolej.

— O medve bova že preskrbljeni. Samo ne vem, kateri bi bil Leni povšeči.

Urška se je zamislila. — Čakaj — je govorila polglasno. — Frank bi ne bil zanjo.

— Kateri je Frank? — ji je segla Jolanta v besedo.

— Največji. Tisti, ki jaha tistega velikega konja. Močan je kot satan, in velik. Poleg njega je vsaka ženska prava pritlikovka.

— Torej Leni ga pa ne morete izbrati, gospodična? — je poizvedoval knez Sobolej.

Urška je grizla ustnice ter premišljevala.

— Ne, Frank bi ne bil zanjo. On je preneumen, ona je pa pre pametna. Preveč je živ, da bi mogel biti kaj prida časa v njeni bližini. Ona je premrzla. Ah, toda postojte malo ... ga že imam ... Tisti lepi, interestantni infanterijski poročnik bo njen. Tisti, ki naju je tako gospodsko motril in ki je z governantko ravnatoko prijazen kot je bil z nama.

— To je pa res lepo, to mi ugaja — se je kisló nasmehnil Sobolej. — Kako se pa imenuje tisti srečni, če sme vprašati?

Urška se je postavila prednj ter mu salutirala rekoč: — Baron Alten.

— Motiš se — je odvrnila Lena. — Meni se zdi, da si je gos pod Alten že svojo izbral. Tisti, ki je najbolj razposajena v vsej deželi. Jaz bom le gledala in opazovala, kako si jo bo osvojil. Sedaj pa le pojdiva doli. Teta Buttingham vaju bo pogrešail. Kakor hitro bo stric Danijel malo boljši, bova prišla oba.

Knez Sobolej je vstal.

— Že dobro, gospodična, jaz sem vama na razpolago. V par minutah bom preoblečen. Gospodična Lena naj pa gre pomagat gospe baronki. Vem, da ima čez glavo dela.

Urška je nekoliko zavihala nos. — Lena, le hitro opravi v kuhinji. V plesni dvoani si bolj potrebna kot pa tam.

Lena se je kmalu vrnila v Sobolejevo sobo. Bila je oblečena v belo čipkasto obleko. Niti enega traku, niti ene cvetlice ni imela na sebi. Nekom mrko je gledala, in njene ustnice so zadobile nekak trpek izraz.

(Dalje prihodnj.)

Dedščina.

Roger Regis.

Gospa Pelinois se je nekaj dni, predno je izdihnila svojo dušo, izrazilo napram mladi služkinji, ki ji je stregla, na sledeči način:

— Ne boj se, Justina, nisem te pozabila v oporoki. Nočem, da bi odšla praznih rok. Nimam velikega bogastva. Dabila sem ga od svojega rajnega soproga. Pravično je, da ga vrnem njegovim nečakom. Toda s stanovanjsko opravlo lahko razpolagam. Zapustila ti bom vse pohištvo tvoje sobe, ali razumeš? In vse perilo in vse stvari, ki so v njej. Tako boš vsaj imela nekaj, če se boš hotela omožiti.

Ta Justina je bila poštena kmetica, rdeča in miščasta, krepko zdana in bolj nerodna kot pametna. Pet let je že udano služila svoji gospodinji, pri tem ji je le tu in tam pomagala postrežnica. Služila ji je popolnoma nesebično v temnem nagonu bitja, pa tudi iz usmiljenja do te stare ženske brez otrok, brez bližnjih sorodnikov, ki je živela vedno sama zase, vedno zaprta v ožnost stare hiše na deželi. Danes pa, ko je gospa Pelinois spala svoje zadnje spanje — večeraj so jo bili odnesli na pokopališče — se služkinja kljub svoji nenadni osvoboditvi ni vznemirjala.

Ker ji ni bilo več treba služiti, je samo mislila na dedščino, ki jo čaka. Poznala jo je že v naprej razen plače je bila ta oprava njene skromne sobe, železna postelja, miza iz mehkega lesa in črvena omara. Žalostno pohištvo! Sedaj, ko se je bližalo plačilo, je skoraj očividno, da rajni njeno štedljivost in obžalovanja, da ni, ko je še živela, dobila boljše, lepe in več opravne.

Dediči gospe Pelinois, ki so jih bili brzojavno obvestili, se niso potrudili priti na pogreb. Toda brez dvoma bodo morali kmalu dospeti, ker jih je pozval notar. Justina je v pričavovanju hodila od sobe do sobe po tih hiši. Vedno znova jo je začelo grizti in zdihovala je pred opravo v salonu in v sobah.

— Oj, oj, če bi bila vedela!

Toda naenkrat se ji je pri obhodu zablistala misel po trdih možganih. Saj vendar se ni bilo prepozno! Dediči ne bodo ničesar videli. Postrežkinja Melanija tudi ne bo več prišla. To tudi ne bi bila tatvina, temveč pravična nagrada, ki jo je zaslužila za svojo udanost. In Justina je še isti večer, ne da bi se več obstavljala, napravila malo selitev.

Nadomestila je svojo železno posteljo s težko hrastovo posteljo iz sobe za tuje, svojo črveno omaro s krasno veliko omaro, svojo navadno mizo z izrezljano mizo iz salona in oba obrabljena stola z naslonjačema iz salona.

Naslednji dan dedičev še od nikoder ni bilo. Justina se je s tem okoristila in napolnila omaro s perilom in oblekami. Drugo jutro Parižani še vedno niso bili tu. Dekli je bilo to prav in prenesla je v svojo sobo dve stenske ure, štirinajst svečnikov, vse slike in vse okraske v hiši. Ko je zvečer zaspala, si je mislila:

— Na ta način bo vse moje, ker mi zapuščajo rajna gospodinja vse, kar se nahaja v moji sobi.

Slednjič sta dospela mladi gos pod in gospa Pelinois in se oprčila, da prihajata tako pozno. Bila sta na potovanju.

Po naglem obisku na pokopališču sta si ogledala hišo in se čudila, da ni nobenih dragocenih predmetov, zamišljivo sta gledala železno posteljo tujske sobe, mizo iz mehkega lesa in stare stole z raztrgano slamo v salonu. Do podstrešja pa nista šla raziskavati. Sicer sta pa mislila na nekaj nujnejšega. Justina jih je vedla k notarju.

Ta je pozdravil prišlece, a ko se je hotela služkinja odstraniti, jo je zadržal:

— Gospodična, ostanite! V oporoki rajne gospe Pelinois je tudi odstavek, ki se tiče vas.

Vsedli so se okoli pisalne mize. Notar si je popravil naočnike, popravil naočnike, potegnil iz predala velik zapečaten ovitek, zdrone bil pečate, odprl papir in začel čitati. Kot so pričakovali, je umrla zapustila svoje bogastvo nečakom. Nič se ni zganil, in notar je nadaljeval:

— Kar se tiče stanovanjske opravne, določam sledeče: Mojim dedičem je vsa na razpolago, izven hiše, ki se nahaja v sobi Justine, moje zveste služabnice. To pohištvo, kakor tudi vsedruge stvari in perilo, ki se nahajajo v njej, se ji morajo izdati, ne da bi je bilo za to treba plačati kake pristojbine.

— A ... a! je vzkliknila Justina, blaženo.

— Vendar pa, je nadaljeval notar, če moji vnuki, ki se nikdar niso brigali zame, ne pridejo k mojemu pogrebu, se bo pohištvo razdelilo drugače. Vse pohištvo moje hiše pripade Justini in samo revno opremo, ki se nahaja v njeni sobi, dodeli postrežnica Melanija.

— A ... a! je spet vzkliknila Justina.

A to pot ne iz zadovoljnosti.

AVANZMA SV. ANTONA.

V dobi splošne redukcije uradnikov se je zgodilo po vsem svetu poleg nebroj tragičnih stvari, tudi dosti veselih. Rekordna pa je bila na vsak način v tem pogledu

redukcija, ki se je odigrala v Braziliji. Še v 16. stoletju je postavil nek portugalski kralj za zaščitnika nekega polka sv. Antona. In ker je bil tedaj tak običaj, da se vsakega patrona polka proizvedlo v polkovnika, je postal tudi sv. Anton polkovnik. Minula so stoletja in stvar je postala neizpremenjena. Ko so pa pred kratkim pregledovali vsled redukcije listov oficirjev, je naenkrat našel vojni minister na listi polkovnikov tudi sv. Antona. Malo nerodno se mu je zdelo, da je v republiki polkovnik svetnik in to celo aktiven polkovnik. Ali kako izvesti redukcijo svetnika? Dolgo je mislil vojni minister. Na koncu pa je izmislil. Uvažujoč zasluge svetnika, ki je bil 300 let polkovnik, je proizvel sv. Antona v generala in ga obenem prevel v večno upokojenje. Tako je bil tudi sv. Anton k sreči reduciran.

Kretanje parnikov - Shipping News

12. aprila: Leviathan, Cherbourg; Olympic, Cherbourg; Veendam, Cherbourg.	14. maja: Paris, Havre; Martha Washington, Trst; Berengaria, Cherbourg.
16. aprila: Aquitania, Cherbourg; Chicago, Havre.	15. maja: Albert Ballin, Cherbourg in Hamburg; Stuttgart, Bremen.
19. aprila: Homer, Cherbourg; Ausonia, Cherbourg; Pres. Roosevelt, Cherbourg; New Amsterdam, Rotterdam; Rochambeau, Havre.	16. maja: Orca, Cherbourg; Veendam, Bologne; Pres. Roosevelt, Bremen.
23. aprila: Paris, Havre; Berengaria, Cherbourg.	17. maja: Majestic, Cherbourg.
26. aprila: Majestic, Cherbourg; Albania, Cherbourg; Pres. Harding, Cherbourg; Orduna, Cherbourg; Cleveland, Hamburg.	21. maja: France, Havre; Mauretania, Cherbourg.
29. aprila: Republic, Cherbourg.	24. maja: Leviathan, Cherbourg; Olympic, Cherbourg; Tyrhenia, Cherbourg; Colombo, Genoa.
3. maja: Leviathan, Cherbourg; Olympic, Cherbourg; Pres. Wilson, Trst; La Savoie, Havre; Orbita, Cherbourg.	27. maja: Reliance, Cherbourg in Hamburg; York, Bremen.
7. maja: Aquitania, Cherbourg.	28. maja: Aquitania, Cherbourg.
8. maja: Belgenland, Cherbourg.	30. maja: America, Genoa.
10. maja: Homer, Cherbourg; America, Cherbourg.	31. maja: Homer, Cherbourg; Conte Verde, Genoa; Pres. Harding, Cherbourg.

COSULICH LINE

Direktna potniška služba med Jugosla vijo in Ameriko.

VNAPREJ PLAČANE LISTKE JE MOGOČE SEDAJ KUPITI.

Cene za tretji razred.

Presidente Wilson Drugi parniki.

Martha Washington

Iz Zagreba do New Yorka ali Halifaxa)		
Iz Ljubljane " " " " " "	\$100	\$95
Iz Dubrovnika " " " " " "		
Iz Trsta " " " " " "	\$95	\$90

Ameriški vojni davek posebej.

Veliki hitri parniki. Pripravna vožnja. Parniki nudijo izvrstne udobnosti v 3. razredu z brezplačnimi kabinami. Za posebni 3. razred se računa malo več.

PRIDODNJA ODPLUTJA IZ-NEW YORKA DO TRSTA IN DUBROVNIKA SO

PRESIDENTE WILSON

3. maja - 24. junija

MARTHA WASHINGTON

14. maja - 12. julija

Tretji razred \$100.

Drugi razred \$150.

Posebni tretji razred \$115.

(Vojni davek posebej)

VPRAŠAJTE V NAJBЛИŽI AGENTURI ALI PA PRI:

PHELPS BROS. & CO.,

General Agents,

2 West Street, New York

Ameriški parniki za naglico, varnost in udobnost

Če nameravate potovati v katerikoli del Evrope, vpošte vajte v prvi vrsti parnike vlade Zdr. držav.

Ekspresna služba do Plymouth, Southampton, Cherbourg in Bremen z vezami z vsemi evropskimi točkami.

Na njih so privatne kabine za 2, 4 in 6 oseb. Raznoliko dobro prirejeno hrano strežijo v velikih, čistih jedilnicah, kadih, salon za ženske, široki krovi in godbeni koncerti vsak dan.

POTUJTE NA ENEM TEH PARNIKOV:

LEVIATHAN
PRES. HARDING
PRES. ROOSEVELT

GEO. WASHINGTON
AMERICA
REPUBLIC

Za ceno, odplutja in druge informacije vprašajte lokalnega agenta.

Vprašajte SEDAJ svojega agenta glede nakupa vnapij plačanih listkov iz Jugoslavije. Dobite sem svoje sorodnike.

UNITED STATES LINES

45 BROADWAY, NEW YORK

MANAGING OPERATORS FOR

UNITED STATES SHIPPING BOARD

Veliki izlet v JUGOSLAVIJO na svetovno znanem parniku 'AQUITANIA'

45, 647 Ton

ODPLUJE IZ NEW YORKA 7. MAJA

(PREKO CHERBOURGA)

Preživite 6 zabavnih dni na morju ali manj kot 9 dni od New Yorka do doma. Izletnike bo osebno vodil G. St. M. Vuković, uradnik Cunard črte v New Yorku, ki je bil prej uradnik Jugoslovanskega Konzulata v New Yorku. G. VUKOVIĆ bo zaeno z izletniki potoval do Zagreba, skrbel za vsakega potnika in gledal, da bo vsak kolikor mogoče ugodno potoval. CUNARD črta je znana po vsem svetu vsled svoje nenadkriljive postrežbe in izvrstne kuhinje. Ne zamudite te dragocene prilike ter posetite domovino. Za nadaljna navodila vprašajte najbližjega Cunardovega agenta v vašem mestu ali pa naravnost pri

CUNARD LINE

25 BROADWAY

NEW YORK

Potrebna knjiga za pravilno priučenje angleškega jezika, z navsveti kako postati ameriški državljani.

Slov.-Angleška Slovnica

Obsega sledečo:

Prvi del: GLASOSLOVJE.

Drugi del: OBLIKOSLOVJE.

Tretji del: VAJE.

Četrti del: POGOVORI IZ VSAKDANJEGA ŽIVLJENJA.

Peti del: SLOVEN.-ANGLEŠKI BESEDNJAK.

Besti del: VPRAŠANJA IN ODGOVORI katere mora znati vsakdo pri nabavi državlanskega papirja.

Vse angleške besede so navedene, kako se pišejo in kako se pravilno angleško izgovore. Iz te knjige je mogoče vsakemu priučiti se angleščine brez učitelja.

Knjiga je trdo vezana, vsebuje 250 strani. \$1.50

cena s poštnino

Slovenic Publishing Company

82 Cortlandt Street : : New York, N. Y.

New York, Plymouth, Havre, Paris

PARIS

CHICAGO

ROCHAMBEAU

LA SAVOIE

New York, Vise (Seabl. Bordeaux)

LA BOURDONNAIS

19 STATE STREET, NEW YORK

ADVERTISE IN "GLAS NARODA"

Pozor čitatelji.

Opozorite trgovce in obrtnike, pri katerih kupujete ali naročate in ste v njih postrežbo zadovoljni, da oglašujejo v listu "Glas Naroda". S tem boste ustregli vsem

Uprava "Glas Naroda"

SOJAKI, NAROČAJTE SE NA "GLAS NARODA", NAJVEČJI SLOVENSKI DNEVNIK V ZOBUDENIH DEŽAVAH

Potovanje v Jugoslavijo.

Kdor namerava potovati to spomlad v stari kraj na obisk ali za stalno, priporočamo, da se odloči za parnik "PARIS", največji in najnovši parnik francoske parobrodne družbe, ki odpluje iz New Yorka

14. MAJA 1924.

Železniška zveza preko Francije, Švice in Avstrije je za Jugoslovane najbolj pripravna po francoski poti, zlasti pa se s parnikom "PARIS" in se pride v devetih dneh v Ljubljano; oni pa, ki potujejo v zasedno ozemlje, se peljejo iz Pariza naravnost v Trst.

S tem parnikom potuje tedaj tudi naš uradnik, ki bo spremljal potnike do Ljubljane, in bo pazil tudi na prtljago, da bo šla naprej vedno s istim vlakom, kot potniki.

Vsi potniki III. razreda so nastanjeni na tem parniku v kabinah po 2-4-6 v eni kabini; kdor želi potovati takrat na tem parniku, naj nam določi čim prej \$10.00 are za III. razred in \$50 za drugi razred, da mu preskrbimo dobro kabino že sedaj, da ne bodo boljši prostori vsi oddani.

Frank Sakser State Bank
New York, N. Y.

Kje je moj oče FRANK OBERSTAR? Zanj že ne vem 5 let. Leta 1916, je bil v Bear Creek, Mont. Jaz sem star šele 16 let in sem tu popolnoma sam, brez staršev, zato prosim onega, ki kaj ve o mojem očetu, da mi poroča, ali naj se oče sam oglasi svojemu sinu Francu Oberstar, Jelenov zlob, pošta Loški potok, Slovenija, Jugoslavija. (5-7-4)

Tu je Gramofon VICTOR Najglasnejši in najčistejši kar jil sploh svet izdelal.

INE VICTOR POVE VSE.

Cene za prave glasne Vicrole z rogom ali brez roga je: \$22.50 do \$450.00. Prave Victor plošče Slovenske, Hrvatske in Nemške za ples in petje je cena 75c.

Vicrola ne hrepi, ne šumi, ampak poje čisto in glasno kot zvon. En poskus Vam bo dokazal.

Mi smo edini Slovenci v cel Ameriki ki prodajamo prave Vicrole in Victor plošče. Cenike v vseh jezikih bomo poslamo brezplačno.

Imamo tudi v zalogi nove Piano role Slovenske, Hrvatske in Nemške, cena 60c do \$1.25.

IVAN PAJK